

Huvudman

Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB
peter.heddelin@amerikanskagymnasiet.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Amerikanska Gymnasiet Uppsala i Uppsala kommun.

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB att vid vite av 2 000 000 kronor senast **14 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande garanterad undervisningstid och utbildningens innehåll. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Garanterad undervisningstid

1. Se till att samtliga elevers läsår omfattar minst 178 skoldagar. (3 kap. 1 § gymnasieförordningen (2010:2039))
2. Se till att de elever som läser samhällsvetenskapsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet eller ekonomiprogrammet ges minst 2180 timmars undervisning under sin tid på programmet. I huvudmannens redovisning ska finnas en redogörelse för hur respektive årskurs som under läsåret 2025/26 går på de angivna programmen ska få sin garanterade undervisningstid tillgodosedd. Redovisningen ska för respektive årskurs visa hur undervisningstiden fördelats bakåt i tiden för de som redan läst en tid på programmet och även hur den planeras att fördelas framåt under de läsår eleverna har kvar. (16 kap. 18 § skollagen)

Utbildningens innehåll

3. Se till att undervisningen omfattar hela det centrala innehåll som angivits i läroplanen för respektive kurs. Det innefattar att i idrott och hälsa nivå 1 ska undervisning i friluftsliv och åtgärder vid skador och nödsituationer ges alla elever. I psykologi nivå 1 ska undervisningen omfatta området psykosocialt samspel. Hur det centrala innehållet har planerats/har genomförts ska framgå av redovisningen. (1 kap. 11 § skollagen samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet idrott och hälsa nivå 1 (nivåkod IDRO1000X) samt psykologi nivå 1 (nivåkod PSYL1000X))
4. Se till att de elever som läser idrott och hälsa 1 – specialisering undervisas i enlighet med den kursens centrala innehåll. (Läroplan för gymnasieskolan (Gy 11), kursplanen för idrott och hälsa 1 – specialisering (kurskod IDRIDO01))

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB att senast den **14 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande tillgång till läroböcker och tillgång till elevhälsa. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Tillgång till läroböcker

1. Se till att köpa in läroböcker så att eleverna har tillgång till de läroböcker som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Läroböckerna ska överensstämma med relevanta delar av tillämplig ämnesplan och läroplanen och ska vara utgivna av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art. I huvudmannens redovisning ska det finnas en redogörelse för vilket behov av läroböcker som finns för eleverna i respektive ämnen samt hur huvudmannen, i samråd med rektorn och lärare, har kommit fram till detta. Tillgången till läroböcker ska motsvara vad eleverna behöver för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Redogörelsen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av

vidtagna åtgärder. (1 kap. 3 § skollagen, 15 kap. 17 § skollagen, Gy11 2.2. Kunskaper, 2.6 Rektorns ansvar och förordning [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena, samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner)

2. Se till att eleverna har faktisk tillgång till de läromedel som finns på digitala enheter som skolan bedömt ska användas i utbildningen. (1 kap. 3 § skollagen, 15 kap. 17 § skollagen, Gy11 2.2. Kunskaper, 2.6 Rektorns ansvar och förordning [SKOLFS 2010:261] om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena, samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner)

Tillgång till elevhälsa

3. Se till att det på skolan finns tillgång till specialpedagog. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med en redogörelse för hur tillgången till specialpedagogisk kompetens har säkerställts. (2 kap. 25 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser anställning av lärare.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionens.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:3013) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Amerikanska Gymnasiet Uppsala.

Amerikanska Gymnasiet Uppsala är en gymnasieskola som erbjuder de högskoleförberedande programmen ekonomiprogrammet inriktning ekonomi och juridik, naturvetenskapsprogrammet inriktning naturvetenskap samt naturvetenskap och samhälle och samhällsvetenskapsprogrammet inriktning beteendevetenskap och samhällsvetenskap. Det går ungefär 250 elever på skolan läsåret 2024/25.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Amerikanska Gymnasiet Uppsala följer gällande bestämmelser om

utbildningen innehåll och omfattning, tillgång till läromedel, tillgång till elevhälsa samt anställning av lärare.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 12 mars 2025 och 13 mars 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. elevers scheman och skolans flödesschema för ett läsår. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever berättar i intervju att de har längre lov på höstterminen och på vårterminen än andra skolor har. Eleverna säger även att det förekommer schemabrytande aktiviteter. Eleverna säger att lärarna inte har tillräckligt med tid och för mycket undervisning, vilket gör att lärarna slutar snabbt efter att de har börjat arbeta på skolan. Skolans lärare uppger att de har svårt att hinna med alla moment som de ska genomföra inom undervisningen i vissa kurser. Detta beror exempelvis på att aktiviteter såsom skidresa för eleverna gör att undervisning i kurser går förlorad.

Undervisningsdagar

Skolinspektionen har tagit del av skolans flödesschema, ett dokument som beskriver skolans planering av undervisningen för läsåret 2024/25. Skolinspektionen har även tagit del av de läsårstider som publicerats på skolans hemsida. Av flödesschemat och uppgifterna från hemsidan framgår att eleverna för läsåret 2024/25 började sitt skolar den 12 augusti 2024, att de har höstlov från den 28 oktober till den 10 november, jullov från den 23

december 2024 till den 6 januari 2025, sportlov från den 17 februari till den 2 mars samt påsklov från den 14 april till den 21 april. Av skolans läsårstider framgår det även att eleverna har ledighet i form av "weekend break" den 9 maj till den 12 maj samt den 6 juni till den 9 juni 2025. Studenten är enligt skolans läsårstider på hemsidan och skolans flödesschema, förlagd till den 5 juni 2025 och läsåret avslutas för övriga elever den 13 juni 2025. I skolans flödesschema är lediga dagar för eleverna markerade i gult. I flödesschemat är den 2 maj och 30 maj 2025 markerade i gult.

Enligt Skolinspektionens beräkning, utifrån kalenderåret, uppgår elevernas totala antal skoldagar för de elever som går i år 1 och år 2 till 174 under läsåret 2024/25 medan eleverna i år 3, som tar studenten 2025, har 170 skoldagar under läsåret.

Huvudmannen har i sina synpunkter på tjänsteanteckningen uppgett att elevernas skolår omfattar 178 skoldagar.

Undervisningstid

Skolinspektionen har tagit del av skolans poängplaner för samtliga skolans inriktningar på samhällsvetenskapsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet samt ekonomiprogrammet. Av poängplanerna framgår vilka kurser elever på respektive program läser samt vilka kurser som ingår i respektive inriktning på programmen därutöver. Det framgår också vilka kurser som varit valbara.

Skolinspektionen har också tagit del av klassscheman för samtliga program. Rektorn uppger att under de lektioner som på schemat är 110 minuter ges 15 minuters rast, under lektioner som är 105 minuter ges 5 minuter rast och under gymnasiearbetet som är 90 minuter ges 10 minuters rast. Rektor uppger att schemana motsvarar den undervisning som eleverna fått under hela respektive läsår med undantag för att det lagts till en lektion i naturkunskap under delar av elevernas första läsår, på samhällsvetenskapsprogrammet. Rektorn uppger att elevernas garanterade undervisningstid är beräknad på 36,5 veckors undervisningstid per läsår.

Av skolans flödesschema, det dokument som beskriver skolans planering av undervisningen för läsåret 2024/25, framgår tid för genomförande av nationella prov. Det framgår dock inte av huvudmannens redovisning av undervisningstid att den tiden har räknats bort från elevernas garanterade undervisningstid under sina tre år på respektive program. Tid för genomförande av nationella prov ska inte räknas in i elevernas garanterade undervisningstid¹. Genomförande av nationella prov tar för

¹ Prop. 1990/91:85 Växa med kunskaper - om gymnasieskolan och vuxenutbildningen s. 94–95.

högskoleförberedande program cirka 27 timmar² i anspråk under elevernas tre år på respektive program.

Skolinspektionen har tagit del av klassscheman för läsåren 2022/23, 2023/24 och 2024/25 för elever som läser tredje året på samhällsvetenskapsprogrammet (klasserna SA22A och SA22B). Beräkningen av undervisningstiden har gjorts genom att utgå från utlagt antal minuters undervisning i kurserna per vecka, omvandlat till antal timmars undervisning per vecka, multiplicerat med 36,5 veckor. Då framgår undervisningstiden i respektive kurs och läsår. Vid en beräkning av elevernas undervisningstid enligt de inlämnade schemana framkommer att eleverna i klassen SA22A hade en undervisningstid om 633 timmar under sitt första läsår medan eleverna i SA22B hade en undervisningstid om 605 timmar under sitt första läsår (2022/23).³ Till det kommer att skolans rektor uppger att elevgruppen fått en extra lektion i naturkunskap efter att en tidigare lärare slutade och fram tills nationella prov var genomförda. Om lektionen varit som skolans längsta lektioner (100 minuter) innebär det 61 timmars undervisning över läsåret. Under andra och tredje läsåret hade elever som läser inriktningen samhällsvetenskap i klassen SA22A 763 plus 612 timmars undervisning medan de med samma inriktning i klassen SA22B hade 639 plus 612 timmars undervisning. Elever som läser beteendevetenskap i klassen SA22A hade istället 675 plus 524 timmars undervisning och i klassen SA22B hade den inriktningen 727 plus 524 timmar undervisningstid. Därutöver har alla elever läst valbara kurser om 200 poäng som enligt skolans poängplan motsvarar 180 minuters undervisning i veckan, det vill säga totalt 110 timmars undervisningstid. Vid de beräkningar som gjorts har de raster som getts under lektioner (se ovan) tagits bort och inte räknats med i undervisningstiden.

Skolinspektionen har tagit del av klassscheman för läsåren 2022/23, 2023/24 och 2024/25 för elever som läser tredje året på naturvetenskapsprogrammet (klassen NA22). Beräkningen av undervisningstiden har gjorts genom att utgå från utlagt antal minuters undervisning i kurserna per vecka, omvandlat till antal timmars undervisning per vecka, multiplicerat med 36,5 veckor. Då framgår undervisningstiden i respektive kurs och läsår. Vid en beräkning av elevernas undervisningstid enligt de inlämnade schemana framkommer att eleverna i NA22 hade en undervisningstid om 709 timmar första läsåret på skolan (utifrån ett läsår om 36,5 veckor). De som läser inriktningen naturvetenskap hade under andra och tredje läsåret på skolan en undervisningstid om 736 plus 496 timmar. De som läser inriktningen

² Skolinspektionens rapport Garanterad undervisningstid i gymnasieskolan (2018) s. 23.

³ Skolinspektionen har vid beräkningarna utgått från att ett läsår är 36,5 veckor för årskurs 1 och 2, i enlighet med huvudmannens uppgifter. För årskurs 3 har Skolinspektionen utgått ifrån ett läsår om 34 veckor, vilket motsvarar de 170 undervisningsdagar som eleverna ges vid en beräkning utifrån läsårstiderna.

naturvetenskap och samhälle hade under samma läsår 824 plus 502 timmars undervisningstid. Även för denna elevgrupp har raster som ges under lektioner (se ovan) räknats bort från undervisningstiden. Därutöver har eleverna läst 200 poäng valbara kurser. Det anges i skolans poängplan att de elever som läst inriktningen naturvetenskap och samhälle har 144 timmars undervisning i de valbara kurserna. Det anges inte hur många timmars undervisning som beräknats för de som läser inriktningen naturvetenskap. Det framgår dock av poängplanen att de kan välja samma valbara kurser som inriktningen naturvetenskap och samhälle.

Skolinspektionen har tagit del av klassscheman för läsåren 2022/23, 2023/24 och 2024/25 för elever som läser tredje året på ekonomiprogrammet (klassen EK22). Beräkningen av undervisningstiden har gjorts genom att utgå från utlagt antal minuters undervisning i kurserna per vecka, omvandlat till antal timmars undervisning per vecka, multiplicerat med 36,5 veckor. Då framgår undervisningstiden i respektive kurs och läsår. Vid en beräkning av elevernas undervisningstid enligt de inlämnade schemana framkommer att alla elever i EK22 hade 748 timmars undervisningstid under första läsåret och 639 timmars undervisningstid andra läsåret (utifrån ett läsår om 36,5 veckor). Under tredje läsåret får eleverna som läser inriktningen juridik 536 timmars undervisningstid medan de som läser inriktningen ekonomi får 550 timmar. Inte heller för dessa elever har raster som getts under lektioner (se ovan) tagits med i undervisningstiden, utan dessa har dragits bort från den schemalagda tiden när tiden beräknats. Därutöver har eleverna läst 200 poäng valbara kurser. För de elever som läser inriktningen ekonomi framgår av deras poängplan att de enligt skolan beräknas ges 154 timmars undervisningstid för valbara kurser. För de elever som läser inriktningen juridik framgår ingen beräknad undervisningstid för de valbara kurserna, men det framgår att de, utöver en kurs de redan läser, kan välja samma individuella val som de som läser inriktningen ekonomi.

Elever och lärare säger att det är mycket undervisningstid som går förlorad till förmån för schemabrytande aktiviteter. Huvudmannen har i synpunkter på tjänsteanteckningen inkommit med uppgift som att skolan inte har några schemabrytande aktiviteter.

Huvudmannen uppger i synpunkter på tjänsteanteckningen att den tid som huvudmannen fördelat i schema ska följas och att extra tid så som läxhjälp eller extra undervisningstid förläggs i schemat. Vidare uppger huvudmannen att skolan har rutiner för att säkerställa att den garanterade undervisningstiden inte går förlorad och hänvisar till att detta tagits upp i ett antal möten under läsåret 2023/24, bland annat med innehållet att lektioner inte får starta sent eller avslutas i förtid, samt att eleverna inte får släppas tidigare vid bland annat prov. Huvudmannen uppger att eleverna ges kompensation för det fall en lektion behöver ställas in.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av 16 kap. 18 § skollagen framgår att eleverna har rätt till ett minsta antal undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Den garanterade undervisningstiden för elever på högskoleförberedande program är 2 180 undervisningstimmar. Enligt en tidigare lydelse av lagstiftningen, som alltså tillämpas på utbildningar som påbörjats tidigare än höstterminen 2023, gäller samma garanterade undervisningstid för de som då började sin utbildning på högskoleförberedande program.

Av bilaga 1 till skollagen framgår att ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet är högskoleförberedande program.

Av 3 kap. 1 § gymnasieförordningen framgår att läsåret ska omfatta 40 veckor och ha minst 178 skoldagar och minst 12 lovdagar. Utöver skol- och lovdagarna får det inom läsåret läggas ut högst fem studiedagar för personalen.

Skolinspektionens bedömning

Undervisningsdagar

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Amerikanska Gymnasiet Uppsala inte får tillräckligt många skoldagar under läsåret 2024/2025.

Huvudmannen har visserligen uppgett att samtliga elever vid skolan får 178 skoldagar per läsår. Skolinspektionen finner dock skäl att vid en beräkning av antal skoldagar utgå utifrån skolans inlämnade flödesschema och skolans läsårsplan. Vid en sådan beräkning framkommer att eleverna i årkurs 3 på skolan istället ges 170 skoldagar och att eleverna i årskurs 1 och 2 ges 174 skoldagar under läsåret 2024/25. De får därmed inte de 178 dagar som de enligt lagstiftningen har rätt till. Detta är en brist.

Undervisningstid

Skolinspektionen bedömer vidare att huvudmannen och skolan inte planerat så att eleverna som läser sista året vid skolan kommer att ges den lägsta garanterade undervisningstiden under sin gymnasieutbildning. Skolinspektionen kan utifrån beräkningar baserade på elevscheman och huvudmannens övriga uppgifter konstatera följande avseende elevernas garanterade undervisningstid på skolan.

Enligt Skolinspektionens beräkning för elever på samhällsvetenskapliga programmet, baserad på elevscheman och skolans flödesschema, får eleverna som går i år 3 på samhällsvetenskapsprogrammets samhällsvetenskapliga inriktning 2 179 respektive 2 027 timmars undervisningstid, beroende på vilken klass de går i, och elever på beteendevetenskaplig inriktning får 2 003 respektive 2 027 timmars undervisning under sina tre år på skolan. Skolinspektionen har av försiktighetsskäl i beräkningen lagt till tid för den extra undervisning som, enligt skolan, ska ha lagts till i naturkunskap under elevernas första år och beräknat den utifrån att den extra undervisningen ska ha pågått under hela läsåret. Trots det når beräkningen av elevernas undervisningstid alltså inte upp till den tid de har rätt till.

Enligt Skolinspektionens beräkning för elever på naturvetenskapliga programmet, baserad på elevscheman och skolans flödesschema, får eleverna som går i årskurs 3 på skolans naturvetenskapliga program med inriktningen naturvetenskap och samhälle 2 179 timmars undervisning på skolan. För de elever som går i årskurs 3 på skolans naturvetenskapsprogram med inriktningen naturvetenskap har det inte angetts hur många timmar de haft undervisning i sin individuella val. Eftersom de kan välja samma valbara kurser utgår Skolinspektionen dock från samma beräknade undervisningstid för de valbara kurserna för inriktningen naturvetenskap som för inriktningen naturvetenskap och samhälle. Eleverna som läser inriktningen naturvetenskap ges då 2 085 timmars undervisning under sina tre år på skolan.

Enligt Skolinspektionens beräkning för elever på ekonomiprogrammet, baserad på elevscheman och skolans flödesschema, får eleverna i årskurs 3 på skolans ekonomiprogram med inriktningen ekonomi 2 091 timmars undervisningstid under sina tre läsår på skolan. För de elever i årskurs 3 som läser ekonomiprogrammet med inriktningen juridik har ingen undervisningstid angetts för deras valbara kurser, men då de kan välja i princip samma kurser som de med inriktningen ekonomi utgår Skolinspektionen från att de får samma tid som den som angetts för den gruppen. Elever som läser inriktningen juridik får då 2 077 timmars undervisningstid på sina tre läsår på skolan.

Därtill ska även 27 timmar räknas bort för genomförande av nationella prov. Detta minskar den sammanlagda undervisningstiden över elevernas tre år på respektive program ytterligare, vilket innebär att elevernas undervisningstid med största säkerhet är ännu lägre än beräkningarna visar. Skolinspektionen kan därutöver konstatera att det, så som huvudmannen angett, framgår av elevers scheman att det finns tid för läxhjälp på skolan. Ett erbjudande till eleverna om att frivilligt delta i läxhjälp ska inte inräknas i den garanterade undervisningstiden och det ska

inte heller elevers deltagande i studiebesök göras. Sådan tid har därför inte räknats in i ovanstående beräkning.

Skolinspektionen har vid ovanstående beräkningar utgått från de 170 skoldagar som eleverna i årskurs 3 kommer ges under innevarande läsår (2024/25). För de läsår (2022/23 och 2023/24) när eleverna gick i årskurs 1 och 2 har Skolinspektionen utgått från de 36,5 veckor som rektorn uppgett att de getts undervisning. Vidare har Skolinspektionen när det framgått olika uppgifter i olika versioner av scheman för samma elevgrupp och samma period utgått från det alternativ som ger högst undervisningstid. Skolinspektionen har således tillämpat en försiktighet i beräkningarna, men kommer trots det fram till att en stor del av eleverna som läser sista året på skolan läsåret 2024/25 inte ges den garanterade undervisningstid de har rätt till, enligt de läsårsscheman som delgivits Skolinspektionen.

Bristande undervisningstid medför inte bara att eleverna kan få svårigheter att uppnå målen i de kurser som de läser. Det riskerar även att medföra att de får begränsade förkunskaper som kan försvåra vidare studier. Att elever inte får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd kan därigenom medföra negativa konsekvenser för eleverna både på kort och på lång sikt. Det är därför av stor vikt att skolan säkerställer att elever framöver får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd.

Undervisningens innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever berättar att de i flera ämnen och kurser inte fått undervisning som motsvarar kraven i ämnena. Eleverna säger att detta till stor del sammanhänger med att det varit stor personalomsättning och många lärarbyten. Eleverna ger exempel på att lärare slutat mitt i kurser vilket inneburit att eleverna fått titta på film och haft tillfälliga vikarier. Nu har eleverna en ny lärare i det ämnet men de upplever att de har missat mycket. Eleverna säger att ett generellt problem på skolan är att de haft lärare som inte är utbildade för de ämnen som de undervisar i och därmed inte har tillräckligt bra kunskap. En av eleverna säger att hen inte tycker att de lär sig något i skolan, speciellt i vissa ämnen där lärarna kan mindre än eleverna. Enligt eleverna har skolan försökt lösa bemanning löpande vilket inte har fungerat speciellt bra då många lärare måste undervisa i kurser som de inte alls kan.

Elever i år 2 och 3 på naturvetenskapsprogrammet uppger att de inte experimenterat eller laborerat i kemi under föregående läsår. Eleverna uppger att de inte hade någon utrustad kemisal på skolan och att det saknades material. Det fanns inte heller labbrockar, vilket innebar att

eleverna inte fick laborera av säkerhetsskäl. Eleverna som läser det sista året på naturvetenskapsprogrammet beskriver vidare att de upplever att det fungerar lite bättre, men säger att det är sent. De lärare som Skolinspektionen intervjuat berättar att de har arbetat en kort tid på skolan, men berättar att det saknats grundläggande material i ämnet kemi.

Rektorn, som vid tillsynen nyligen tillträtt, bekräftar i intervju att omsättningen på lärare varit ett stort bekymmer på skolan och beskriver att han känner till att flera lärare känner att det är svårt att hinna med allt centralt innehåll i kurserna. Det har, enligt rektorn, också varit svårt att få till bra överlämningar när en lärare slutat och en ny börjat. Rektorn bekräftar att elever har saknat grundläggande kunskaper i kursen kemi 1 vilket skapat problem för eleverna som nu läser kursen kemi 2. Huvudmannen uppger att det inte varit känt för den tidigare rektorn att något centralt innehåll uteslutits från kursen kemi 1. Huvudmannen uppger vidare att eleverna ska kompenseras i ämnet kemi med extra undervisning om det är så att tidigare lärare inte gått igenom hela det centrala innehållet.

Skolinspektionen har begärt in och tagit del av samtliga anställningsavtal för lärare på skolan samt i de fall lärarna har lärarlegitimationer dessa legitimationer. Av legitimationerna framgår att det finns legitimerade lärare i ämnena samhällskunskap, matematik, historia, biologi, svenska, fysik, naturvetenskaplig specialisering och moderna språk italienska. Vid en jämförelse mellan klasscheman och ovanstående framgår exempelvis att elever i år 3 på samhällsvetenskapsprogrammet undervisas av lärare som inte är legitimerade i upp till elva kurser.

Idrott och hälsa

Både elever och lärare beskriver att det saknas lokaler och material för ämnet idrott och hälsa och att det ofta saknas möjlighet till omklädning och dusch.

Elever som läser tredje året på skolan berättar att de när de läste kursen idrott och hälsa 1 (läsåret 2023/2024) hade en friluftsdag under slutet av det andra läsåret som enda inslag av friluftsliv. De fick då bland annat bygga tält, paddla kanot och genomföra livräddning. I livräddningen ingick att de fick bada, plocka upp en docka och öva livräddande insatser. Eleverna berättar dock att det var frivilligt att delta i momentet med livräddning och att många elever avstod. Eleverna som läser andra året på skolan uppger att de inte haft någon undervisning i friluftsliv eller hjärt- och lungräddning, men att de kanske ska ha det senare.

Lärarna i idrott bekräftar att det tidigare läsår saknats moment som ska genomföras i undervisningen. Lärarna berättar vidare att momenten i friluftsliv är svåra att genomföra även under innevarande läsår eftersom det inte finns tillräckligt med tid. Läraren uppger att hen därför inte

kommer att kunna sätta betyg utifrån alla betygskriterier eftersom det inte går att få in alla moment. En av lärarna uppger också att en enda friluftsdag inte räcker för att hinna med alla moment och att bedöma alla elever. Läraren berättar vidare att det genomförs många schemabrytande moment och aktiviteter som tar tid från undervisningen så det blir svårt att hinna allt när lite tid återstår. Det blir helt omöjligt att hinna klart, säger läraren. Idrottsläraren vet inte om eleverna som nu läser kursen idrott och hälsa 1 haft hjärt- och lungräddning. Huvudmannen uppger att det inte varit känt för den tidigare rektorn att centralt innehåll utelämnats från kursen idrott och hälsa 1.

Psykologi

Skolans elever berättar att de inom kursen psykologi 1 inte alls berörde området socialpsykologi. Det upptäcktes när de började läsa kursen psykologi 2 under läsåret 2024/25 och saknade kunskaper i det momentet. Eleverna uppger vidare att kursen avslutats och betygsatts trots att de inte berört ämnet socialpsykologi. Även lärare uppger att eleverna som läst kursen psykologi 1 inte läst momentet socialpsykologi. De berättar också att det fattats andra moment i den kursen för eleverna som läst den. Skolans rektor uppger att han inte känner till om eleverna gått igenom socialpsykologi inom kursen psykologi 1. Även avseende kursen psykologi 1 uppger huvudmannen att det inte varit känt för den tidigare rektorn att centralt innehåll utelämnats från kursen.

Kurser inom ämnet idrott och hälsa

Elever berättar vid olika tillfällen att utöver kursen idrott och hälsa 1 finns kursen idrott och hälsa 1 – specialisering på skolan. Vissa elever uppger att de under vårterminen 2025 läser idrott och hälsa 1 – specialisering. Eleverna säger att det som skiljer kursen idrott och hälsa 2 från kursen idrott och hälsa 1 är att det är en högre nivå, framför allt i de teoretiska momenten. Av elevers scheman framgår emellertid att de har lektioner som är benämnda idrott och hälsa 2. Den lärare som undervisar i idrott och hälsa uppger att de elever som läser en valbar kurs i idrott och hälsa läser idrott och hälsa 2, det är det läraren fått till sig och planerar upplägg och undervisning utifrån. Rektorn uppger, efter att ha tittat i en individuell studieplan, att eleven enligt studieplanen läser kursen idrott och hälsa 1 – specialisering. Rektorn säger att hen är förvånad över det eftersom hen trott att eleverna läser kursen idrott och hälsa 2. Rektorn säger att det finns en risk för att eleverna undervisas i en kurs, men blir betygsatta i en annan kurs.

Rättslig reglering

Undervisningens innehåll

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen).

I skollagen och gymnasieförordningen anges de nationella programmen i gymnasieskolan samt respektives programs innehåll och omfattning (4 kap. 1 § gymnasieförordningen, bilaga 1 till gymnasieförordningen samt bilaga 2 till skollagen).

För varje ämne finns en ämnesplan och utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser (16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen). Ämnesplanerna innehåller respektive ämnes syfte och vilka kurser som ingår i ämnet. För respektive kurs anges det centrala innehåll som undervisningen i kursen ska behandla. Vidare framgår betygskriterier för varje kurs som relaterar till det centrala innehållet i kursen och har en koppling till ämnesplanen som helhet.

Av 16 kap. 37 § skollagen framgår att en elev som har påbörjat en utbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning eller en särskild variant har rätt att hos huvudmannen eller, om huvudmannen är offentlig, inom samverkansområdet fullfölja sin utbildning på det påbörjade programmet eller den aktuella inriktningen eller varianten. Första stycket gäller även om de förhållanden som låg till grund för mottagandet ändras under studietiden.

Idrott och hälsa

Av Gy11, i den tillhörande ämnesplanen för ämnet idrott och hälsa framgår att de kurser som kan ges i ämnet är idrott och hälsa 1, idrott och hälsa 2, idrott och hälsa 1 – specialisering samt idrott och hälsa 2 – specialisering.

I Gy11, i den tillhörande ämnesplanen, finns angivet centralt innehåll för kursen idrott och hälsa 1 (kurskod IDRIDR01). Där framgår att undervisningen i kursen ska behandla bland annat:

- motions-, idrotts- och friluftsaktiviteter som utvecklar en allsidig kroppslig förmåga
- utemiljöer och naturen som arena för rörelseaktiviteter och rekreation
- metoder och redskap för friluftsliv
- säkerhet i samband med fysiska aktiviteter och friluftsliv samt
- åtgärder vid skador och nödsituationer, till exempel livräddande aktiviteter vid blödning och drunkningstillbud.

Av Gy25, i den tillhörande ämnesplanen, finns angivet centralt innehåll för ämnet idrott och hälsa nivå 1 (nivåkod IDRO1000X). Där framgår att nivå 1 bland annat ska behandla följande:

- Friluftsaktiviteter som utvecklar en allsidig kroppslig förmåga,
- aktiviteter och rekreationer i utemiljö och natur,

- metoder och redskap för friluftsliv
- åtgärder vid nödsituationer, däribland första hjälpen med HLR (hjärt- och lungräddning) samt omhändertagande av någon eller några vanligt förekommande skador i samband med rörelseaktiviteter.

I Gy 11, i den tillhörande ämnesplanen, finns angivet centralt innehåll för kursen idrott och hälsa 1 – specialisering (kurskod IDRIDO01). Där framgår att kursen bland annat ska behandla följande:

- regler, tekniker och taktik inom vald idrott
- planering, genomförande och analys av träningsprogram för vald idrott
- hur vald idrott utvecklar den kroppsliga förmågan
- vald idrott ur ett hälsoperspektiv
- vald idrottsorganisation och historia
- organisation av barnverksamhet inom vald idrott
- kulturella och sociala aspekter på vald idrott
- etik och moral i förhållande till vald idrott.

Psykologi

I Gy11, i den tillhörande ämnesplanen, finns angivet centralt innehåll för kursen psykologi 1 (kurskod PSKPSY01). Där anges att undervisningen i kursen bland annat ska behandla:

- Socialpsykologi och dess tillämpningar: hur människan påverkas och formas tillsammans med andra utifrån de grupper och organisationer hon eller han tillhör.

I Gy25, i den tillhörande ämnesplan, finns angivet centralt innehåll i ämnet psykologi nivå 1 (nivåkod PSYL1000X) Där anges att undervisning i nivån bland annat ska behandla:

- Psykosocialt samspel, däribland identitet och grupprocesser.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen inte uppfyller författningarnas krav när det gäller att undervisningen ska omfatta det centrala innehållet för aktuella kurser.

Undervisningens innehåll

Av utredningen framgår att undervisningen i kursen idrott och hälsa 1, som gavs under läsåret 2023/2024 inte omfattat alla de delar som den ska behandla enligt kursens centrala innehåll avseende friluftsliv. Av intervjuer med elever som har läst kursen samt med lärare framgår att endast en friluftsdag har genomförts under kursens gång. För de elever som inte deltog i denna friluftsdag erbjöds inget ytterligare tillfälle. Kursen idrott och

hälsa 1 ska också innehålla undervisning i livräddning och drunkningstillbud. Av Skolinspektionens utredning framgår dock att dessa moment var frivilliga för eleverna att delta i under föregående läsårs friluftsdag. Lärare som undervisar i idrott och hälsa 1 uppger att tiden som avsatts för kursen inte heller under innevarande läsår kommer att hinna täcka alla moment som ska genomföras. Skolinspektionen bedömer därmed att undervisningen i kursen idrott och hälsa 1 inte har omfattat hela det centrala innehållet på kursen, vilket är en brist.

Skolinspektionen bedömer också att kursen psykologi 1 inte omfattat hela det centrala innehållet i denna kurs, då utredningen visar att undervisningen inte omfattat socialpsykologi.

Av anställningsavtal och lärarlegitimationer framgår att en stor del av elevernas utbildning bedrivs av lärare som inte är legitimerade i de ämnen och kurser de undervisar. Elevernas utbildning har dessutom präglats av en stor läraromsättning liksom avsaknad av läromedel (se vidare under området tillgång till läroböcker nedan). Vid intervjuer med såväl elever som lärare vid tillsynsbesöket har dessutom framkommit att elever på skolan gått miste om delar av det centrala innehållet i kursen kemi 1 under läsåret 2023/2024, eftersom skolan inte har gett dem undervisning i att genomföra laborationer eller experiment. Detta har bland annat berott på att det har funnits en bristande tillgång till undervisningsmaterial och nödvändig säkerhetsutrustning, såsom labbrockor, på skolan. Skolan har numer införskaffat undervisningsmaterial för experiment och laborationer vilket innebär att det nu finns en möjlighet för de elever som läser aktuella kurser att få hela det centrala innehållet. Utöver ovanstående konstaterade brister i undervisningens innehåll i ämnet idrott och hälsa samt psykologi talar även dessa omständigheter för att det är av yttersta vikt att huvudmannen tar ett helhetsgrepp kring undervisningen vid skolan för att säkerställa att eleverna ges den utbildning och undervisning de har rätt till och att det centrala innehållet i alla kurser och ämnen ingår. Eleverna har rätt till en likvärdig utbildning.

Kurser inom ämnet idrott och hälsa

Skolinspektionen bedömer att det på skolan finns elever som har undervisats i kursen idrott och hälsa 2 trots att det i deras individuella studieplaner anges att de ska läsa kursen Idrott och hälsa – specialisering. Av utredningen framgår att undervisande lärare i idrott uppger att denne undervisar vissa elever i år 3 i idrott och hälsa 2, vilket också är det som framgår av elevernas scheman. Av de individuella studieplaner som Skolinspektionen tagit del av framgår dock att samma elever ska läsa idrott och hälsa 1 – specialisering. Detta medför att skolan undervisar eleverna i fel kurs, vilket medför att eleverna inte får ta del av det centrala innehållet för den kurs de ska läsa, vilket är anmärkningsvärt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ett föreläggande får förenas med vite. Ett föreläggande ska förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt (26 kap. 27 § skollagen). Eftersom Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB:s verksamhet vid Amerikanska Gymnasiet Uppsala inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten finns det skäl att förelägga ange huvudmannens namn att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen har vid sin tillsyn konstaterat ett flertal brister i skolans arbete, däribland i arbetet med att ge eleverna det centrala innehållet i flera kurser samt att ge eleverna den garanterade undervisningstiden. Att elever inte ges varken den garanterade undervisningstiden eller det centrala innehållet innebär att de går miste om undervisning, undervisning som i vissa fall inte går att ta igen, då kurser inte kommer att ges igen, med anledning av förändrade lär- och ämnesplaner. Skolinspektionen bedömer därmed att de konstaterade bristerna är sådana att de allvarligt försvårar elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen. Det har inte framkommit något särskilt skäl som gör vitet obehövligt. Föreläggandet ska därför förenas med vite.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till 2 000 000 kronor.

Föreläggande

Tillgång till läroböcker

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid Skolinspektionens lektionsobservationer arbetar eleverna under lektionerna med surfplattor. Skolinspektionen har inte under någon av de lektioner som besökts i ämnena svenska, kemi, idrott och hälsa samt fysik

observerat några läroböcker eller någon fysisk referenslitteratur tillgänglig i klassrummet. I intervjuer och samtal med lärare och elever berättar de att detta är en del av skolans profil och att det läromedel som används är digitalt läromedel på surfplattor i samtliga ämnen.

Elever berättar samstämmigt att de under sin skoltid har surfplattor med digitalt läromedel, men inga fysiska läroböcker i några ämnen. Eleverna uppger att de inte alls tycker att det fungerar bra med de digitala läromedlen. Det är tydligt att det begränsar oss, säger en elev. Exempelvis uttrycker eleverna att det är svårt att få en överblick, att de blir distraherade och att materialet i vissa fall är svårt att hitta. Vidare uppger elever att brister i internetnätverket gör materialet långsamt och att det i vissa delar av skolan inte alls går att komma åt något läromedel på grund av att det saknas täckning. Eleverna uppger vidare att de inte får ladda sina surfplattor i skolan vilket innebär att de inte kommer åt något skolmaterial alls om de missat att ladda sin surfplatta hemma.

Några elever uppger att de haft tillgång till enstaka skönlitterära böcker, från skolan, i ämnena svenska och engelska. Andra elever berättar att de inte haft fysiska böcker när de ska läsa skönlitteratur i ämnet svenska.

Lärarna berättar att skolan inte har några fysiska läromedel alls, att detta är en pedagogisk inriktning som huvudmannen har och flera uttrycker att det saknas material som eleverna skulle behöva. Någon lärare uppger att hen bett om läroböcker varje år, men inte har fått det. I vissa ämnen finns det enligt lärarna inte heller något digitalt läromedel. Även om det finns ett skolbibliotek så innehåller det i princip ingen referenslitteratur i skolans ämnen. I ämnet svenska har lärarna fått köpa in två klassuppsättningar med skönlitterära romaner varje år, men det räcker inte enligt lärarna. Exempelvis är det svårt för eleverna att få med sig kunskaper om litteratur från olika epoker när det saknas antologier eller större utbud av klassisk litteratur. Två elever har fått matematikböcker som anpassning av skolan, men det är enligt lärarna för lite. Skolans ledning rekommenderar att elever och lärare helst inte heller ska använda papper och pennor för att anteckna och lärarna ska inte heller ha lösmaterial som de kopierar, berättar lärarna. Det finns ett outtalat förbud mot att skriva ut material på skolan, säger en lärare.

Några av lärarna berättar att det digitala läromedlet fungerar bra i de ämnen som de undervisar i, men flera uttrycker att det har stora nackdelar. Lärare uppger bland annat att de digitala läromedlen inte ger lika god inläring för elever med svårigheter och att många elever kan ha svårt att ta till sig större textmängder från skärmen. I ett ämne som matematik är det enligt lärarna ett stort problem att det saknas fysiska läromedel eller en fysisk lärobok. Övningarnas uppbyggnad leder till att eleverna inte får samma träning i matematik som de får med traditionella läroböcker.

Lärarna uppger som exempel att det på skolan används ett digitalt läromedel, NOTflex, som enligt lärarna är ett spelifierat undervisningsmaterial. Det innebär att eleverna får poäng vid rätta svar. I stället för att eleverna försöker lösa uppgiften skriver de av kompisars rätta svar för att de inte ska förlora poäng. Lärarna uppger vidare att eleverna generellt har behov av en tydlig struktur och mindre distraktion. Av det skälet har man börjat diskutera att köpa in fysiska läroböcker i matematik som ett komplement och det finns på skolan två elever som fått matematikböcker som en anpassning eller stöd, uppger lärarna.

När Skolinspektionen frågar rektorn varför det inte finns några fysiska läroböcker på skolan svarar rektorn att det beror på att skolan är digital och att detta är tydlig idé och profil. Rektorn säger att de är tydliga med detta vid öppna hus, men uttrycker även att de kan behöva öppna upp lite och berättar att det finns enstaka elever som fått matematikböcker. På frågan om hur skolan ska möta lagkravet på läroböcker uppger rektorn att han inte hört talas om detta och att det inte är något som diskuterats på skolan eller i koncernen.

Huvudmannen uppger i sina synpunkter på tjänsteanteckningen efter besöket att skolan har medel tillgängliga för inköp av läromedel och att rektor meddelat att kompletterande beställningar har gjorts. I styrdokument som huvudmannen hänvisar till anges det att *undervisningen ska kopplas mot skolbiblioteket och att lärare ansvarar för ämnets sektioner där samt att alla har ett ansvar för att utveckla elevernas läsförståelse både via fysiska böcker i biblioteket och via digitala resurser*. Huvudmannen uppger att lärare och rektor är väl medvetna om huvudmannens inställning till fysiska läromedel. Huvudmannen uppger också att de anser att huvudmannen behöver säkerställa tillgång till fysiska läromedel i samtliga ämnen.

Huvudmannen uppger vidare att skolan har en biblioteksplan där lärarna uppmanas att beställa litteratur till sina kurser och har även inkommit med en kopia på en orderbekräftelse av litteratur som beställts inför läsåret 2024/2025. Av denna framgår att skolan har gjort en beställning av tre skönlitterära böcker på engelska i 32, 26 respektive 7 exemplar. Vidare ingår i beställningen tre skönlitterära böcker på svenska i 32 respektive 26 exemplar, samt en fackbok i två exemplar.

Rektorn inkommer i en komplettering, på Skolinspektionens begäran, med information om att beställning av ytterligare fysiska läromedel och material har gjorts efter Skolinspektionens besök. Av kompletteringen framgår att den 28 mars 2025 beställdes 70 exemplar av *Matematik 7000 nivå 1b* och *Matematik 5000 + Kurs 2b* samt 20 exemplar av *Matematik 7000 nivå 1c+2c*. Vidare framgår att det den 1 april 2025 gjordes en beställning av 20 exemplar av *Handbok i svenska språket*.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att med lärobok avses tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter. Med läromedel avses helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art. Med lärverktyg avses läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen

Av 15 kap. 17 § skollagen framgår att eleverna i gymnasieskolan utan kostnad ska ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Huvudmannen får dock besluta att eleverna ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel.

Av förarbeten till bestämmelsen (prop. 2023/24:21 s. 20) framgår bland annat följande. Det är viktigt att det tydliggörs i lagtexten att elever har rätt till läroböcker och andra läromedel. Det finns tydligt vetenskapligt stöd för att tryckta läromedel är mycket viktiga för elevernas lärande. Tryckta läromedel ger exempelvis utrymme för det analoga läsandet som är särskilt viktigt för elevernas läsförståelse.

Av samma förarbeten (prop. 2023/24:21 s. 45 ff) framgår också följande. Enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ordet "behövs" ska tolkas mot bakgrund av detta grundläggande krav. Ordet "behövs" innebär vidare att en elev ska ha tillgång till det som eleven behöver för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Det behöver inte innebära att en elev samtidigt ska ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg i alla undervisningssituationer utan hänsyn måste tas till vad som är lämpligast i respektive situation. När det gäller förhållandet mellan läroböcker och digitala läromedel visar samlad vetenskaplig empiri och beprövad erfarenhet att grundläggande färdigheter som relationella förmågor, uppmärksamhet och koncentration samt färdigheter att läsa, skriva och räkna bäst förvärvas genom analoga aktiviteter i analoga miljöer. Detta innebär att fokus i de yngre åldrarna bör ligga på läroböcker och att digitala läromedel vid stigande ålder kan användas i större utsträckning och ge goda effekter, under förutsättning att det görs selektivt, utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde.

Av läroplanen för gymnasieskolan (Gy11, avsnitt 2.2 Kunskaper) framgår att alla som arbetar i skolan ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av läroplanen för gymnasieskolan (Gy11, avsnitt 2.6 Rektors ansvar) framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att utbildningen utformas så att alla elever ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg, som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillhandahålla läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av utredningen framgår att undervisningen på skolan bedrivs nästan uteslutande utifrån läromedel som bara finns tillgängliga på skolans elev-surfplattor. Av utsagor från rektorn och lärare framgår det att detta beror på skolans digitala profil. Vid Skolinspektionens besök på skolan finns endast några få tryckta läroböcker tillgängliga på skolan, bland annat ett fåtal läroböcker i matematik som enstaka elever har som extra anpassningar. Därutöver finns också ett fåtal skönlitterära böcker i ämnena engelska och svenska, vilka dock inte utgör läroböcker i skollagens mening utan annan typ av lärverktyg. I övrigt uppger både lärare och elever att läroböcker och referenslitteratur saknas på skolan för samtliga ämnen. I ett styrdokument som huvudmannen hänvisar till anges att det är böcker i biblioteket och i övrigt digitala resurser som ska användas för att öka elevernas läsförståelse.

Av skollagen framgår att elever har rätt till läroböcker i den utsträckning sådana behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Av tillämpliga förarbetena framgår att samlad vetenskaplig empiri och beprövad erfarenhet visar att tryckta läromedel är mycket viktiga för elevernas kunskapsutveckling samt att digitala läromedel vid stigande ålder kan användas i större utsträckning och ge goda effekter, under förutsättning att det görs selektivt, utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde. Av detta och av skollagens krav på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet följer att varje huvudman i samråd med rektor och lärare ska göra en behovsprövning av vilka läromedel som är mest ändamålsenliga för deras elever i de olika ämnena och kurserna. Skolinspektionen bedömer dock att detta inte gjorts i tillräcklig omfattning vid skolan och att digitala läromedel inte används selektivt och där det är berättigat utifrån pedagogiskt mervärde. Bedömningen görs utifrån den knappa tillgången av läroböcker, av elevers och lärares utsagor om att de saknat fysiska läromedel och läroböcker samt av rektors utsaga vid tillsynsbesöket om att valet av digitala läromedel har sin grund i skolans uttalade digitala profil. Av utredningen framgår också att elevernas kunskapsinhämtning och inlärn timer påtagligt försvåras av att skolan endast har digitala verktyg och i stort sett

saknar fysiska läroböcker. Av utredningen framgår visserligen också att rektorn efter Skolinspektionens tillsynsbesök har beställt ytterligare läroböcker och annat material avseende ämnena matematik och svenska. Skolinspektionen kan konstatera att det är ett steg i rätt riktning. Selektiva val av läromedel utifrån pedagogisk ändamålsenlighet och elevernas behov görs dock fortfarande inte i övriga ämnen. Med hänsyn till den utbildning som bedrivs vid skolan kan det också förutsättas att en betydligt större tillgång till läroböcker typiskt sett ligger i linje med elevernas behov.

Därutöver har det framkommit att eleverna inte heller fullt ut har tillgång till de digitala läromedel som skolan valt att använda till följd av bristande internetnätverk i delar av skollokalerna och att det inte är tillåtet för eleverna att ladda sina surf-plattor i skolan vid behov.

Skolinspektionen finner mot denna bakgrund att eleverna vid skolan inte har tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare berättar i intervju att de inte haft en fullständig elevhälsa någon gång under den tid som lärarna arbetat på skolan. Rektorn säger i intervju att skolan inte har haft någon med specialpedagogisk kompetens alls under innevarande läsår. Vid tidpunkten för tillsynen har de på skolan tillgång till en skolsköterska och en kurator, men det är ganska nytt, säger lärarna. Det saknas däremot någon med specialpedagogisk kompetens. Lärarna uppger att de själva får göra utredningar av särskilt stöd om det behövs. Skolans rektor berättar att den tidigare biträdande rektorn var specialpedagog, men att skolan inte haft någon med specialpedagogisk kompetens under det innevarande året sedan biträdande rektorn slutade sin anställning. Rektorn uppger att de söker efter en speciallärare eller specialpedagog.

Huvudmannen uppger i sina synpunkter på tjänsteanteckningen att skolan har resurser och att när vakanser uppstår i elevhälsan startar rekrytering, men att det enligt den tidigare rektorn varit en utmaning att rekrytera personal med specialpedagogisk kompetens, trots upprepade ansträngningar och annonseringar.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår det att för eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta bland annat specialpedagogiska insatser. För specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende tillgång till specialpedagogisk kompetens i skolans elevhälsa.

Av utredningen framgår att det saknas tillgång till speciallärare och specialpedagog på skolan. Rektor uppger att tjänsten som specialpedagog inte har varit tillsatt under det senaste läsåret. Det finns därmed inte någon som ansvarar för elevhälsans specialpedagogiska insatser. Att skolans elevhälsa saknar en speciallärare eller en specialpedagog är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB:s verksamhet vid Amerikanska Gymnasiet Uppsala uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till läromedel och tillgång till elevhälsa. Det finns därför skäl att förelägga Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna

Områden utan konstaterade brister**Anställning av lärare****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionen har begärt och fått in anställningsavtal för samtliga lärare på skolan. Av anställningsavtalen framgår att sex av lärarna har tillsvidareanställning.

Skolinspektionen har begärt in uppgifter från Skolverket om de sex lärarnas lärarlegitimationer och av uppgifterna framgår att samtliga sex har lärarlegitimation.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 20 § skollagen framgår att endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Amerikanska Gymnasiet i Sverige AB brutit mot bestämmelserna när det gäller att lärare

ska ha legitimation för att få tillsvidareanställning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Sofie Lindén

Beslutsfattare
Signerat av: Sofie Lindén

X Helena Lanver

Föredragande
Signerat av: Helena Lanver

I ärendets slutliga handläggning har även regionjurist Charlotte Fagher, enhetschef Frida Eek och utredare Anna Hultgren medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Ange kontorsadressen, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.